

§ 154

Dnr KS 2021/00303-6.1.1

Beslut - Återrapport av uppdrag - Se över otrygga skolskjutsplatser samt att lämna kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas.

Ärendebeskrivning

Anna Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Gabriella Howlden (V) har lämnat en motion, daterad 2019-04-04, till kommunfullmäktige med rubriken ”Dags att göra något åt de farliga skolskjutsplatserna”. Enligt motionen har kommunfullmäktige i Västerås beslutat att sätta skolan först. Många av Västerås barn och ungdomar som bor utanför Västerås tätort åker skolskjuts till skolan. Skolskjutsplatserna/skyltarna där barnen väntar på sin skolbuss kan finnas ute på de större vägarna och används av barnen ungefär samma tid då många åker bil till sina arbeten.

Efter hantering av grundskolenämnden och kommunstyrelsen återrapporterades motionen till Kommunfullmäktige 2021-02-04 som biföll attsats 3 och 5 i motionen, vilket medförde följande uppdragsformulering:

- Att berörda nämnder utreder möjliga lösningar på problemet kring otrygga och säkra skolskjutsplatser och återkommer med ett förslag på åtgärder, exempelvis vilka skolskjutsplatser som behöver kompletteras med ljus-signtaler eller fluorescerande reflexskyltar.
- Att berörda nämnder återkommer med ett kostnadsförslag och rapport med en lista kring vilka platser som är mest prioriterade utifrån motionens förslag.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under 2021 arbetat med uppdragen och återrapporterade ärendet till grundskolenämnden 2022-02-25, som då beslutade att godkänna återrapporten och lämna över den till kommunstyrelsen för vidare hantering i Kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas.

Yrkanden

Anna Lundberg (L) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen
Karin Widén
Epost: karin.margareta.widen@vasteras.se

Kopia till
Grundskolenämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Återrapport av uppdrag - Se över otrygga skolskjutsplatser samt att lämna kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas.

Ärendebeskrivning

Anna Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Gabriella Howlden (V) har lämnat en motion, daterad 2019-04-04, till kommunfullmäktige med rubriken ”Dags att göra något åt de farliga skolskjutsplatserna”. Enligt motionen har kommunfullmäktige i Västerås beslutat att sätta skolan först. Många av Västerås barn och ungdomar som bor utanför Västerås tätort åker skolskjuts till skolan. Skolskjutsplatserna/skyltarna där barnen väntar på sin skolbuss kan finnas ute på de större vägarna och används av barnen ungefär samma tid då många åker bil till sina arbeten.

Efter hantering av grundskolenämnden och kommunstyrelsen återrapporterades motionen till Kommunfullmäktige 2021-02-04 som biföll attsats 3 och 5 i motionen, vilket medförde följande uppdragsformulering:

- Att berörda nämnder utreder möjliga lösningar på problemet kring otrygga och säkra skolskjutsplatser och återkommer med ett förslag på åtgärder, exempelvis vilka skolskjutsplatser som behöver kompletteras med ljussignaler eller fluorescerande reflexskyltar.
- Att berörda nämnder återkommer med ett kostnadsförslag och rapport med en lista kring vilka platser som är mest prioriterade utifrån motionens förslag.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under 2021 arbetat med uppdragen och återrapporterade ärendet till grundskolenämnden 2022-02-25, som då beslutade att godkänna återrapporten och lämna över den till kommunstyrelsen för vidare hantering i Kommunfullmäktige.

Beslutsmotivering

Det finns ca 240 skolskjutshallplatser i Västerås. Många av hållplatserna är samma år från år, medan andra ändras, beroende på var eleverna som har skolskjuts ska hämtas. Idag har ca 1500 elever bosatta på landsbygden skolskjuts, de flesta åker en särskild skolbuss som hämtar och lämnar

eleverna vid en särskild hållplats, alternativt vid en hållplats som också används av kollektivtrafiken.

Det är grundskolenämnden som har det yttersta ansvaret för trafiksäkerheten vid skolskjutsens platser för av- och påstigning. Grundskolenämnden har genom avtal överlåtit utförandet av skolskjuts till Region Västmanland, kollektivtrafikmyndigheten. Det är kollektivtrafikmyndigheten (KTF) som ska organisera och utföra skolskjuts enligt kommunens beslut. Vidare är det KTF som ansvarar för att utmärkning av uppsamlingsplatser där det saknas utmärkt hållplats i form av stolpe och topptavla. Även det är något som grundskolenämnden och KTF har avtalat kring. Parterna har också kommit överens om att tillsammans, och med berörda väghållare, samverka för en god infrastruktur avseende uppsamlingsplatser.

KTF har tagit fram dokument och rutiner för trafiksäkerhetsbedömning av skolskjutshållplatser. För den allmänna kollektivtrafiken, där hållplatserna ibland är samma som för skolskjutsen, så finns riktlinjer för utformning som Kollektivtrafikförvaltningen tillämpar. Skolskjutshållplatsens läge styrs således av elevens bostad och aktuellt trafikläge med sikt och möjlighet att stanna på ett trafiksäkert sätt.

Det är av yttersta vikt att grundskolenämnden och KTF samverkar kring uppsamlingsplatsernas utformning. Denna samverkan behöver ske tillsammans med berörda väghållare för att åtgärda de fall där skolskjutshållplatser upplevs otrygga.

Mest prioriterad bland skolskjutshållplatserna bedöms hållplats 3162 Kolmstakorset vara då säkerheten för hållplats 3180 Väst Åby-Eliseberg säkerställs genom att förare följer med elev över vägen. Den lösning som finns i motionen är solcellsdriven med batterilagring. Utrustningen betingar ett pris på cirka 15 000 kronor per hållplats. Utöver detta tillkommer kostnader för montering. Varje elev behöver förses med en transponder som enligt företaget kostar 600 kronor per styck. Priserna är angivna utan moms. Samtliga kostnader för utredning och genomförande av förslagen bedöms belasta grundskolenämndens budget och ta resurser från undervisningsverksamheten. För att kunna komplettera skolskjutsplatser med ljussignaler eller fluorescerande reflexskyltar i syfte att öka säkerheten och tryggheten som föreslagits i tidigare utredning behöver utredning samt samverkan ske mellan grundskolenämnden och berörda markägare/väghållare. Avseende hållplats 3162 Kolmstakorset bedöms ovan lösning inte vara ett alternativ utan istället föreslås att grundskolenämnden ger KTF i uppdrag att föreslå annan, mer säker, placering av hållplats 3162 Kolmstakorset.

Stadsledningskontorets bedömning är att grundskolenämnden och KTF samverkar i frågorna gällande säkra skolskjutsplatser. Arbetet säkerställs genom avtal och rutiner samt genom att samverkan sker med berörd väghållare. Kvarvarande utredningsbehov bedöms hanteras inom ordinarie verksamhet. Ärendet återrapporteras till Kommunfullmäktige och uppdraget avslutas.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Kvarvarande utredningsbehov bedöms hanteras inom ordinarie verksamhet. Samtliga kostnader för utredning och genomförande av förslagen på åtgärder vid otrygga skolskjutsplatser bedöms belasta grundskolenämndens budget och tar resurser från undervisningsverksamheten.

Hållbar utveckling

Fortsatt utredningsbehov ligger i linje med hållbar utveckling för att uppnå en trygg och säker skolskjuts för de barn som är beviljad det.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Christin Tjärnheden
Direktör strategisk
samhällsutveckling

§ 15

Dnr GSN 2021/00545-6.1.1

Uppdrag från kommunfullmäktige - Se över otrygga skolskjutsplatser samt att lämna kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade

Beslut

Grundskolenämnden godkänner återrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare hantering i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Uppdrag från kommunfullmäktige 2021-02-04, § 75:

GSN Dnr. 2021/00545 - Se över otrygga skolskjutsplatser samt att lämna kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade.

Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Gabriella Howlden (V) har lämnat en motion, daterad 2019-04-04, till Kommunfullmäktige med rubriken Dags att göra något åt de farliga skolskjutsplatserna. Enligt motionen har kommunfullmäktige i Västerås beslutat att sätta skolan först. Många av Västerås barn och ungdomar som bor utanför Västerås tätort åker skolskjuts till skolan. Skolskjutsplatserna/skyltarna där barnen väntar på sin skolbuss kan finnas ute på de större vägarna och används av barnen ungefär samma tid då många åker bil till sina arbeten. Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta:

- Att berörda nämnder utreder hur kommuner i Sverige jobbar med att åtgärda otrygga och osäkra skolskjutsplatser.
- Att berörda nämnder gör en kartläggning om hur många skolskjutsplatser som idag är osäkra eller otrygga.
- Att berörda nämnder utreder möjliga lösningar på problemet kring otrygga och säkra skolskjutsplatser och återkommer med ett förslag på åtgärder, exempelvis vilka skolskjutsplatser som behöver kompletteras med ljussignaler eller fluorescerande reflexskyltar.
- Att berörda nämnder utreder möjligheten att placera ut mobila hållplatsplattformar för att öka avståndet mellan barn och trafik.
- Att berörda nämnder återkommer med ett kostnadsförslag och rapport med en lista kring vilka platser som är mest prioriterade utifrån motionens förslag.

Kommunfullmäktige beslutade den 4 april 2019 att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Grundskolenämnden antog barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-05-21 som sitt eget och överlämnade det till kommunstyrelsen. Dnr GSN 2019/01213-1.7.1, § 148 samt överlämnade motionen till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

Kommunstyrelsen tillstyrkte vid sitt sammanträde 18 november 2020 att-satserna 3 och 5, avvisade att-satserna 1 och 4 samt lämnade att-sats 2 utan åtgärd samt överlämnade motionen till Kommunfullmäktige för vidare hantering.

Kommunfullmäktige tillstyrkte vid sitt sammanträde 2021-02-04 att-satserna 3 och 5, avvisade att-satserna 1 och 4 samt lämnade att-sats 2 utan åtgärd samt återremitterade ärendet till Grundskolenämnden.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande lämnat följande förslag till beslut:

Grundskolenämnden godkänner återrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare hantering i kommunfullmäktige.

Yrkanden

Anna Lundberg (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Proposition

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag till beslut med bifall från ordföranden själv, och att grundskolenämnden beslutar enligt det

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Helena Clementson
Epost: helena.clementson@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Grundskolenämnden

Tjänsteutlåtande - Översyn av otrygga skolskjutsplatser samt kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade

Förslag till beslut

Grundskolenämnden godkänner återrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare hantering i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Uppdrag från kommunfullmäktige 2021-02-04, § 75:

GSN Dnr. 2021/00545 - Se över otrygga skolskjutsplatser samt att lämna kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade.

Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Gabriella Howlden (V) har lämnat en motion, daterad 2019-04-04, till Kommunfullmäktige med rubriken Dags att göra något åt de farliga skolskjutsplatserna. Enligt motionen har kommunfullmäktige i Västerås beslutat att sätta skolan först. Många av Västerås barn och ungdomar som bor utanför Västerås tätort åker skolskjuts till skolan. Skolskjutsplatserna/skyltarna där barnen väntar på sin skolbuss kan finnas ute på de större vägarna och används av barnen ungefär samma tid då många åker bil till sina arbeten. Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta:

- Att berörda nämnder utreder hur kommuner i Sverige jobbar med att åtgärda otrygga och osäkra skolskjutsplatser.
- Att berörda nämnder gör en kartläggning om hur många skolskjutsplatser som idag är osäkra eller otrygga.
- Att berörda nämnder utreder möjliga lösningar på problemet kring otrygga och säkra skolskjutsplatser och återkommer med ett förslag på åtgärder, exempelvis vilka skolskjutsplatser som behöver kompletteras med ljussignaler eller fluorescerande reflexskyltar.
- Att berörda nämnder utreder möjligheten att placera ut mobila hållplatsplattformar för att öka avståndet mellan barn och trafik.
- Att berörda nämnder återkommer med ett kostnadsförslag och rapport med en lista kring vilka platser som är mest prioriterade utifrån motionens förslag.

Kommunfullmäktige beslutade den 4 april 2019 att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Grundskolenämnden antog barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-05-21 som sitt eget och överlämnade det till kommunstyrelsen. Dnr GSN 2019/01213-1.7.1, § 148 samt överlämnade motionen till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

Kommunstyrelsen tillstyrkte vid sitt sammanträde 18 november 2020 att-satserna 3 och 5, avvisade att-satserna 1 och 4 samt lämnade att-sats 2 utan åtgärd samt överlämnade motionen till Kommunfullmäktige för vidare hantering.

Kommunfullmäktige tillstyrkte vid sitt sammanträde 2021-02-04 att-satserna 3 och 5, avvisade att-satserna 1 och 4 samt lämnade att-sats 2 utan åtgärd samt återremitterade ärendet till Grundskolenämnden.

Beslutsmotivering

Det finns ca 240 skolskjutshållplatser i Västerås. Många av hållplatserna är samma år från år, medan andra ändras, beroende på var eleverna som har skolskjuts ska hämtas. Idag har ca 1500 elever bosatta på landsbygden skolskjuts, de flesta åker en särskild skolbuss som hämtar och lämnar eleverna vid en särskild hållplats, alternativt vid en hållplats som också används av kollektivtrafiken.

Det är grundskolenämnden som har det yttersta ansvaret för trafiksäkerheten vid skolskjutsens platser för av- och påstigning. Grundskolenämnden har genom avtal överlåtit utförandet av skolskjuts till Region Västmanland, kollektivtrafikmyndigheten. Det är kollektivtrafikmyndigheten (KTF) som ska organisera och utföra skolskjuts enligt kommunens beslut. Vidare är det KTF som ansvarar för att utmärkning av uppsamlingsplatser där det saknas utmärkt hållplats i form av stolpe och topptavla. Även det är något som grundskolenämnden och KTF har avtalat kring. Parterna har också kommit överens om att tillsammans, och med berörda väghållare, samverka för en god infrastruktur avseende uppsamlingsplatser.

KTF har tagit fram dokument och rutiner för trafiksäkerhetsbedömning av skolskjutshållplatser. För den allmänna kollektivtrafiken, där hållplatserna ibland är samma som för skolskjutsen, så finns riktlinjer för utformning som Kollektivtrafikförvaltningen tillämpar. Skolskjutshållplatsens läge styrs således av elevens bostad och aktuellt trafikläge med sikt och möjlighet att stanna på ett trafiksäkert sätt.

Det är av yttersta vikt att grundskolenämnden och KTF samverkar kring uppsamlingsplatsernas utformning. Denna samverkan behöver ske tillsammans med berörda väghållare för att åtgärda de fall där skolskjutshållplatser upplevs otrygga.

Bland de skolskjutshållplatser som finns idag återfinns en mix av hållplatser markerade med särskild skylt och hållplatser utan särskild skylt. Hållplatserna är placerade på ett så säkert sätt som möjligt. De flesta skolskjutshållplatser ligger längs vägar där Trafikverket är väghållare och ett mindre antal där enskild är väghållare. Bara ett fåtal ligger på kommunal mark. Det innebär att samråd måste ske vid utsättning av ytterligare markering vid hållplatserna. Hastigheterna på vägsträckningen är i stor

utsträckning 70 km/timme. För att hållplatserna ska vara så trygga och säkra som möjligt förläggs hållplatserna där det finns möjlighet att stanna på ett trafiksäkert sätt så att eleven är trygg både när denne väntar på bussen samt kliver av och på.

En skolskjutshållplats kan upplevas som otrygg beroende på ett flertal faktorer, mörker, väder och fordon som kör fort förbi.

Säkerhetsåtgärder är tagna med hänsyn till de regler och ansvarsfördelningar som idag finns kring skolskjutshållplatser.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med KTF och Svealandstrafiken genomfört en utredning av säkerheten kring samtliga aktuella skolskjutshållplatser i kommunen. Svealandstrafiken har på uppdrag av Barn- och utbildningsförvaltningen sammanställt en förteckning av samtliga 234 aktuella skolskjutshållplatser som idag trafikeras utifrån uppgifter/bedömning av säkerheten från Svealandstrafikens förre som utför skolskjutsen under oktober 2021.

Av de totalt 234 aktuella skolskjutshållplatserna ser förhållandet ut enligt följande:

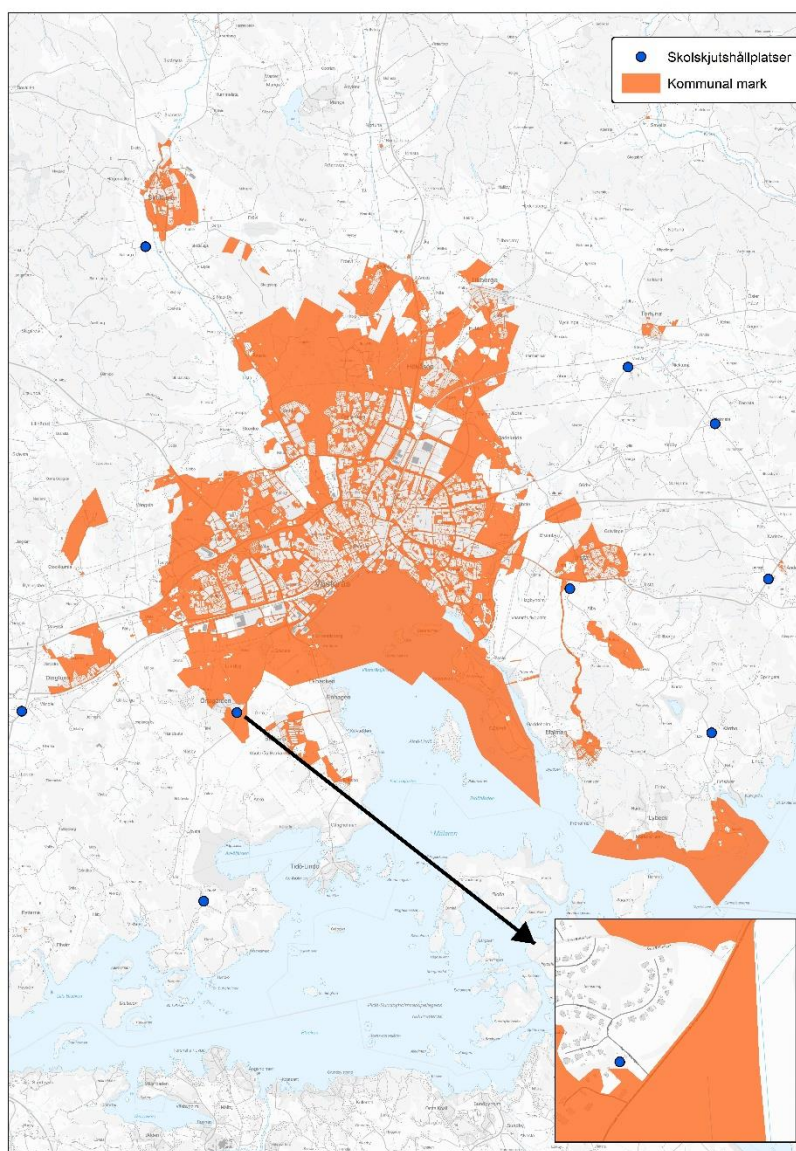
- 234 hållplatser som trafikeras av sammanlagt 1392 elever
- 111 hållplatser som är uppmärkta med skylt, trafikeras av 800 elever
- 123 hållplatser som ej är uppmärkta med skylt, trafikeras av 592 elever
- 37 hållplatser med någon anmärkning, standardiserad hantering för att öka säkerheten samt översynsbehov, trafikeras av 205 elever varav en enskild hållplats trafikeras av 97 elever.
- 9 hållplatser med anmärkning som indikerar ett översynsbehov av säkerheten utöver standardiserad hantering från föraren för att säkra eleven vid hållplatsen. Trafikeras av 121 elever varav en enskild hållplats trafikeras av 97 elever.

PunktNr	Punktnamn	X-koordinat	Y-koordinat	Anm	Skolskjuts skylt	Antal elever	Anmärkning
3054	Björnö vsk	6598336	1536681	Ja		2	Vändhållplats, skymd i kurva
43028	Darsta VL	6609341	1555524	VL	Ja	5	Bussen ställer sig på vänster sida hållplats, mot körriktning, för att elev skall slippa korsa vägen.
3162	Kolmsta	6614528	1553678	Ja		4	Kolmstakorset, vi måste backa mot trafiken samt stå bakom skymt backkrön.
3086	Kärbo Kyrka	6604164	1553671	Ja		3	Elever kliver på i Y-korsningen, vi blockerar vägen från "Skråmstahållet"
3368	Solberga vsk	6620268	1534501	Ja		2	5 vägs korsning där man alltid står i vägen med bussen.
3426	Torunda Mellanby	6604644	1530507	Nej		1	Starkt trafikerad väg (56:an)
3180	Väst Åby-Eliseberg	6616398	1550734	Nej		3	Ett av de sämre stoppen på eftermiddag. Elever släpps på fel sida, förare går med över vägen. Hållplatsen bakom skymd kurva
3118	Ålbyvägen / Kisslinge backe	6608946	1548865	Nej		4	Finns en befintlig skolskylt men den står så illa i en kurva så den använd inte
3092	Örtagården S	6604670	1537731	Nej		97	Kör in och vänder vid sopphuset

Vid djupare analys av de 9 hållplatserna har Svealandstrafikens chaufförer lyft upp att hållplatsen vid Örtagården, även om den anses ha utmaningar

som en knypunkt i resandet, är en säker hållplats. Hållplats 3162 Kolmstakorset är den skolskjutshållplatsen som tillsammans med hållplats 3180 Väst Åby-Eliseberg som Svealandstrafikens förare identifierar som den mest utsatta hållplatser. Vid hållplats 3180 Väst Åby-Eliseberg måste chauffören släppa av eleverna på fel sida (föraren följer dock med över vägen). Detta på grund av att det tar för lång tid att köra runt (turen blir för lång för elevernas resande) för att på så sätt komma på rätt sida och gör chauffören det så blir det tyvärr flera andra elever som istället hamnar på fel sida.

Vid undersökning av de 9 skolskjutshållplatserna med anmärkning av översynsbehov har det konstaterats att kommunen inte har rådighet för marken för hållplatsens placering vid någon av skolskjutshållplatserna. Se nedan kartbild där kommunalmark är markerad med orange färgsättning. Hållplatserna är på kartbilden markerade med punkter.

Kostnadsförslag och rapport om vilka platser som är mest prioriterade

Mest prioriterad bland skolskjutshållplatserna bedöms hållplats 3162 Kolmstakorset vara då säkerheten för hållplats 3180 Väst Åby-Eliseberg säkerställs genom att förare följer med elev över vägen.

Den lösning som finns i motionen är solcellsdriven med batterilagring. Utrustningen betingar ett pris på cirka 15 000 kronor per hållplats. Utöver detta tillkommer kostnader för montering. Varje elev behöver förses med en transponder som enligt företaget kostar 600 kronor per styck. Priserna är angivna utan moms. Samtliga kostnader för utredning och genomförande av förslagen bedöms belasta grundskolenämndens budget och ta resurser från undervisningsverksamheten. För att kunna komplettera skolskjutsplatser med ljussignaler eller fluorescerande reflexskyltar i syfte att öka säkerheten och tryggheten som föreslagits i tidigare utredning behöver utredning samt samverkan ske mellan grundskolenämnden och berörda markägare/väghållare. Avseende hållplats 3162 Kolmstakorset bedöms ovan lösning inte vara ett alternativ utan istället föreslås att Grundskolenämnden ger Kollektivtrafiken i uppdrag att föreslå annan, mer säker, placering av hållplats 3162 Kolmstakorset.